

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Marie Žiškové v právní věci **žalobce Ing. L. S.**, proti **žalovanému Ministerstvu financí**, se sídlem Praha 1, Letenská 15, o náhradu škody způsobené nezákonnými rozhodnutími a nesprávným úředním postupem státních orgánů,

t a k t o :

- I.** Žaloba **s e o d m í t á**.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalobci **s e v r a c í** zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 11. 1. 2005 byla u Nejvyššího správního soudu podána žalobcova „Žaloba o přezkoumání rozhodnutí ústředního orgánu státní správy“ z téhož dne, kterou se domáhal přezkoumání rozhodnutí Ministerstva financí ze dne 26. 7. 2004, č. j. 53/75 200/2004-533.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zda se může věci zabývat meritorně a rozhodnout ji a dospěl k závěru, že v daném případě je namístě postup podle § 46 odst. 2 s. ř. s. podle něhož soud návrh odmítne, domáhá-li se navrhovatel rozhodnutí ve sporu nebo v jiné právní věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení anebo domáhá-li se návrhem přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci.

Z listin, přiložených k žalobě, Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobce podáním ze dne 30. 1. 2004 uplatnil u žalovaného podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (dále jen zákon č. 82/1998 Sb.), nárok na náhradu škody způsobené mu nezákonnými rozhodnutími a nesprávným úředním postupem Finančního úřadu ve Zlíně a Finančního ředitelství v Brně v rámci daňového řízení ve výši 12 178 351 Kč. Přípisem ze dne 26. 7. 2004, č. j. 53/75 200/2004-533 žalovaný částečně vyhověl žalobcově žádosti, a to ve výši 14 333 Kč.

Předmětem rozhodování v dané věci je tedy oprávněnost žalobcova nároku na náhradu škody způsobené mu nezákonnými rozhodnutími a nesprávným úředním postupem státních orgánů při výkonu veřejné moci. Podmínky, za nichž stát odpovídá za takovou škodu, stanoví zákon č. 82/1998 Sb. Tento zákon je součástí soukromého práva. Odpovědnostní

vztahy podléhající právní regulaci tohoto zákona jsou tak vztahy soukromoprávními. Tento závěr plyne jak z teorie občanského práva, tak i z praktické aplikace zákona (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 4. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 18/01). Právní vztahy vzniklé na základě zákona č. 82/1998 Sb. se subsidiárně řídí občanským zákoníkem (§ 26 zákona č. 82/1998 Sb.).

Dle § 14 zákona č. 82/1998 Sb. se nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím uplatňuje u orgánu uvedeného v § 6 tohoto zákona, kterým bylo v daném případě Ministerstvo financí. U tohoto úřadu též žalobce svůj nárok uplatnil. O tomto nároku sice úřad de facto rozhoduje, nejedná se však formálně ani materiálně o rozhodnutí správního orgánu vydané v oblasti veřejné správy, kterým by bylo zasahováno do veřejného subjektivního práva žalobce [§ 2, § 4 odst. 1 písm. a), § 65 s. ř. s.]; naopak jde de iure o uznání (akceptaci) či odmítnutí nároku protistrany v občanskoprávním vztahu. § 15 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. pak stanoví, že domáhat se náhrady škody u soudu může poškozený pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen. I z tohoto ustanovení je zřejmé, že poškozený (žalobce) se má u soudu domáhat přímo svého nároku a nikoli pouze přezkoumání rozhodnutí žalovaného.

Vzhledem k právní povaze předmětného právního vztahu (občanskoprávní odpovědnostní vztah) věc nespadá do pravomoci soudů ve správním soudnictví, na vrcholu jejichž hierarchie stojí Nejvyšší správní soud. Podle § 7 odst. 1 o. s. ř. totiž spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány, projednávají a rozhodují soudy v občanském soudním řízení. Protože na danou věc se nevztahuje uvedená zákonná výjimka, spadá do pravomoci soudů rozhodujících v občanském soudním řízení.

Nejvyšší správní soud proto podle § 46 odst. 2 s. ř. s. žalobu odmítl, neboť žalobce se podanou žalobou domáhal rozhodnutí v právní věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení. Tímto rozhodnutím bylo řízení ve správním soudnictví ukončeno a žalobce se v intencích uděleného poučení může domáhat ochrany svých soukromých práv u obecného soudu v občanském soudním řízení.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla žaloba odmítnuta.

Výrok o vrácení zaplaceného soudního poplatku žalobci se opírá o analogické použití § 10 odst. 3 a 5 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Jestliže totiž zákon zakládá právo na vrácení soudního poplatku v případech, kdy řízení bylo zastaveno před prvním jednáním, popřípadě v případech, kdy lze v řízení rozhodnout bez nařízení jednání do doby vydání rozhodnutí ve věci samé, tím spíše musí být poplatek vrácen tehdy, když návrh není vůbec způsobilý projednání ve správním soudnictví a soud takový návrh odmítá podle § 46 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné. Žalobce může do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení podat v této věci žalobu podle části třetí občanského soudního řádu k místně příslušnému okresnímu (obvodnímu) soudu (§ 46 odst. 2 s. ř. s.). V případě včasného podání žaloby zůstávají účinky procesních úkonů učiněné v tomto řízení zachovány (§ 82 odst. 3 o. s. ř.).

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu